

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет педагогіки, психології та мистецтв
Кафедра психології та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри

 _ Гейко Є. В.

« 04 » серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП. 1.1.10. «Проективні методи в психології»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 053 Психологія
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Психологія (практична психологія)
(назва)

Форма навчання денна, заочна
(денна, заочна,)

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни

«Проективні методи в психології»

(назва навчальної дисципліни)

розроблена на основі освітньо-професійної програми _____

Психологія (практична психологія)

(назва ОПП)

навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня

магістр за спеціальністю 053 Психологія

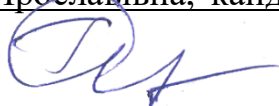
(шифр і назва спеціальності)

Строк навчання: 1 рік 10 місяців

Строк навчання: 1 рік 4 місяців

Розробник:

Галушко Любов Ярославівна, канд. психол. наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
психології та соціальної роботи

Протокол від « 04 » серпня 2023 року № 1

В.о. завідувача кафедри

(підпис)

Гейко С. В

(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни **«Проективні методи в психології»**
для студентів спеціальності 053 Психологія за другим (магістерським) рівнем
вищої освіти ОПП Психологія (практична психологія) – ЦДПУ імені В.
Винниченка, 2023. 28 с.

© Галушко Л.Я., 2023 рік

© ЦДПУ імені В. Винниченка,
2023 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Нормативна (бакалаврська програма)	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (назва)	Спеціальність: <u>053 Психологія</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
		1-й	1-2-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		II	II-III
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6	Освітня програма: <u>Психологія (практична психологія)</u> (шифр і назва)	16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
	32 год.	10 год.	
	Лабораторні		
	год.	год.	
	Самостійна робота		
	72 год.	104 год.	
	Індивідуальні завдання:		
	год.		
	Вид контролю:		
<i>Екзамен</i>	<i>Екзамен</i>		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою курсу є оволодіння студентами теоретико - методологічними основами проєктивних методів, формування навичок самостійного проведення проєктивних методик.

У процесі вивчення курсу студенти мають ознайомитися із специфікою проєктивних методів як невід’ємної частини діяльності практичного психолога. Засвоєння змісту матеріалу дисципліни “Проєктивні методи в

психології” передбачає ознайомлення з первинними елементами проєктивного методу, його теоретичними принципами, етапами проведення, прийомами обробки, представлення результатів та їх аналізу.

Завдання вивчення дисципліни.

1. Ознайомити слухачів з класифікацією методів та психометричними основами психодіагностики.
2. Проаналізувати специфіку використання тестів, стандартизованих самозвітів та проєктивних методик.
3. Розкрити особливості організації та проведення психодіагностичного обстеження, а також наукового експериментального психологічного дослідження.
4. Висвітлити специфіку психодіагностики різних сфер особистості.
5. Охарактеризувати використання психодіагностичного інструментарію у роботі з різними категоріями клієнтів.
6. Виробити у слухачів ряд практичних умінь та навичок; сприяти становленню професійного мислення психолога; активізувати особистісний та творчий потенціал майбутнього фахівця.

Значення курсу полягає також у сприянні розвитку рис справжнього науковця, творчих здібностей, допитливості, теоретичного та практичного мислення, розширенні наукового кругозору.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

І.К.: Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні	спеціальні (фахові)
ЗК 1. Здатність застосовувати знання з курсу «Проєктивні методи в психології» у практичних ситуаціях.	СК 1. Здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз, реферувати наукову та наукову-методичну літературу з актуальних проблем дослідження проєктивних методів в психології.
ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	СК 3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження
ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) щодо застосування	

<p>проективних методів в психології. ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>	<p>та/або доказові методики і техніки практичної діяльності. СК 4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік. СК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p>
---	---

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

- ПР 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
- ПР 2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.
- ПР 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки
- ПР 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.
- ПР 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
- ПР 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності .

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий блок I. Предмет і методологія проєктивних методів психології

Тема 1. Поняття проєктивних методів психології.

Поняття проєкції. Принципи та завдання проєктивних методів. Ознаки проєктивних методів. Переваги та недоліки проєктивного методу.

Тема 2. Історія розвитку проєктивних методик.

Обґрунтування проєктивного методу принципами холистичної психології. Ідеї К. Левіна, Г. Олпорта. Вплив психоаналізу на обґрунтування проєктивного методу. Проєктивний метод в контексті концепції особистісного смислу. Значення досліджень “нового погляду” для обґрунтування проєктивного методу.

Змістовий блок II. Типологія методів проєктивного вивчення особистості

Тема 3. Класифікація проєктивних методик.

Групи проєктивних методів: конструювання, структурування, адитивні, інтерпретації, експресивні, імпресивні, катарсису.

Змістовий блок III. Проєктивна психодіагностика особистості

Тема 4. Психодрама.

Основні положення психодрами. Форма ілюстрації. Схематизована форма. Мимовільна форма. Структурування драматичних прийомів: програвання самого себе, монолог, обмін ролями, дзеркало, ідеальний партнер, версії. Аналіз та інтерпретація.

Тема 5. Метод портретних виборів – адаптований тест Л. Сонді.

Феноменологічна структура, стимульний матеріал, процедура обстеження тесту Л. Сонді. Загальні характеристики тесту восьми потягів Л. Сонді. Основні принципи інтерпретації. Долеаналіз. Схема трансформації факторів – потягів. Вектори: S (сексуальний потяг); P (пароксизмальний потяг); SCH (“Я” – потяг); C (контактний потяг).

Тема 6. Тематичний аперцептивний тест (ТАТ). Основні положення теорії особистості Г. Мюррея. ТАТ: процедура дослідження, схема аналізу та інтерпретації за Г. Мюрреєм. Основні категорії аналізу розповідей ТАТ за Д. Рапапорту. Підходи до інтерпретації ТАТ за схемами С. Томкінса, М. Арнольда. ТАТ за Х. Хекхаузенем. Особливості дитячого варіанту ТАТ за Л. Беллак.

Тема 7. Методика чорнильних плям Г. Роршаха

Опис методики та схема дослідження: тестовий матеріал, метод, визначення можливостей чуттєвості. Фактори, що впливають на результати дослідження. Основні прийоми шифру відповідей: позначки локалізації відповіді, основні детермінанти відповідей, інтерпретація основних категорій шифру.

Тема 8. Графічні методики в проєктивних методах діагностики Графічні методи діагностики. Способи проведення дослідження з використанням проєктивних методик. Історія впровадження графічних методів. Методи психодіагностики відповідно видів графічного продукту людини. Підходи до інтерпретації графічних тестів. Класифікація графічних тестів.

Тема 9. Особливості дитячого малюнку.

Методики: “Картина світу” деталі малюнку, основні графічні фактори – простір, лінія, колір; “Уявлення про себе”: карта мого “Я”, “Коли мені приємно”; тести: “Малюнок людини”, “Малюнок сім’ї”, “Малюнок дерева”, “Дім – Дерево – Людина”, малювання пальцями, кольоровий тест Люшера.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		Л	П	с. р.		л	П	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий блок I. Предмет і методологія проєктивних методів психології								
Тема 1. Поняття проєктивних методів психології.	11	2	2	7	12	2		10
Тема 2. Історія розвитку проєктивних методик.	11	2	4	5	12		2	10
<i>Разом за модуль / розділ 1:</i>	22	4	6	12	24	2	2	20
Змістовий блок II. Типологія методів проєктивного вивчення особистості								
Тема 3. Класифікація проєктивних методик.	16	2	4	10	18	2	2	14
<i>Разом за модуль / розділ 2:</i>	16	2	4	10	18	2	2	14
Змістовий блок III. Проєктивна психодіагностика особистості								
Тема 4. Психодрама.	4		4		10			10
Тема 5. Метод портретних виборів – адаптований тест Л. Сонді.	16	2	4	10	12		2	10
Тема 6. Тематичний аперцептивний тест (ТАТ).	16	2	4	10	17	2		15
Тема 7. Методика чорнильних плям Г. Роршаха	16	2	4	10	12		2	10
Тема 8. Графічні методики в проєктивних методах діагностики.	16	2	4	10	12		2	10
Тема 9. Особливості дитячого малюнку.	14	2	2	10	15			15
<i>Разом за Розділом 3:</i>	82	10	22	50	78	2	6	70
Усього годин	120	16	32	72	120	6	10	104

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий блок I. Предмет і методологія проєктивних методів психології		

1.	Тема 1. Поняття проєктивних методів психології.	2
2.	Тема 2. Історія розвитку проєктивних методик.	2
Змістовий блок II. Типологія методів проєктивного вивчення особистості		
Змістовий модуль II. ОБ'ЄКТИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ ТА ПСИХОКОРЕКЦІЇ В АКТИВНІЙ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ		
3.	Тема 3. Класифікація проєктивних методик.	2
Змістовий блок III. Проєктивна психодіагностика особистості		
4.	Тема 4. Психодрама.	
5.	Тема 5 . Метод портретних виборів – адаптований тест Л. Сонді.	2
6.	Тема 6. Тематичний аперцептивний тест (ТАТ).	2
7.	Тема 7. Методика чорнильних плям Г. Роршаха	2
8.	Тема 8. Графічні методики в проєктивних методах діагностики.	2
9.	Тема 9. Особливості дитячого малюнку.	2
	Разом	16

4.1.2 заочна форма навчання

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий блок I. Предмет і методологія проєктивних методів психології		
1.	Тема 1. Поняття проєктивних методів психології.	
2.	Тема 2. Історія розвитку проєктивних методик.	2
Змістовий блок II. Типологія методів проєктивного вивчення особистості		
Змістовий модуль II. ОБ'ЄКТИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ ТА ПСИХОКОРЕКЦІЇ В АКТИВНІЙ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ		
3.	Тема 3. Класифікація проєктивних методик.	2
Змістовий блок III. Проєктивна психодіагностика особистості		
4.	Тема 4. Психодрама.	
5.	Тема 5 . Метод портретних виборів – адаптований тест Л. Сонді.	
6.	Тема 6. Тематичний аперцептивний тест (ТАТ).	2
7.	Тема 7. Методика чорнильних плям Г. Роршаха	
8.	Тема 8. Графічні методики в проєктивних методах діагностики.	
9.	Тема 9. Особливості дитячого малюнку.	

Разом	6
--------------	----------

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий блок I. Предмет і методологія проєктивних методів психології		
1.	Тема 1. Поняття проєктивних методів психології.	2
2.	Тема 2. Історія розвитку проєктивних методик.	4
Змістовий блок II. Типологія методів проєктивного вивчення особистості		
Змістовий модуль II. ОБ'ЄКТИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ ТА ПСИХОКОРЕКЦІЇ В АКТИВНІЙ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ		
3.	Тема 3. Класифікація проєктивних методик.	2
Змістовий блок III. Проєктивна психодіагностика особистості		
4.	Тема 4. Психодрама.	2
5.	Тема 5 . Метод портретних виборів – адаптований тест Л. Сонді.	2
6.	Тема 6. Тематичний аперцептивний тест (ТАТ).	2
7.	Тема 7. Методика чорних плям Г. Роршаха	2
8.	Тема 8. Графічні методики в проєктивних методах діагностики.	2
9.	Тема 9. Особливості дитячого малюнку.	2
	Разом	16

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий блок I. Предмет і методологія проєктивних методів психології		
1.	Тема 1. Поняття проєктивних методів психології.	
2.	Тема 2. Історія розвитку проєктивних методик.	2
Змістовий блок II. Типологія методів проєктивного вивчення особистості		
Змістовий модуль II. ОБ'ЄКТИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ ТА ПСИХОКОРЕКЦІЇ В АКТИВНІЙ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ		
3.	Тема 3. Класифікація проєктивних методик.	2

Змістовий блок III. Проективна психодіагностика особистості		
4.	Тема 4. Психодрама.	2
5.	Тема 5 . Метод портретних виборів – адаптований тест Л. Сонді.	
6.	Тема 6. Тематичний аперцептивний тест (ТАТ).	2
7.	Тема 7. Методика чорнильних плям Г. Роршаха	2
8.	Тема 8. Графічні методики в проективних методах діагностики.	
9.	Тема 9. Особливості дитячого малюнку.	
	Разом	10

4.3. Теми лабораторних занять

4.3.1 денна форма навчання – не передбачено

4.3.2 заочна форма навчання – не передбачено

4.2.2 заочна форма навчання

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

Самостійна робота є невід’ємною складовою вивчення навчальної дисципліни. Вона здійснюється за такими напрямками:

- підготовка теоретичних питань до практичних занять;
- конспектування першоджерел;
- підготовка рефератів (цей вид роботи здійснюється здобувачем за бажанням);
- виконання індивідуальних (професійно-орієнтованих) завдань;
- підготовка до підсумкових модульних контрольних робіт;
- підготовка до екзамену (I та II навчальний семестр).

Підготовка теоретичних питань до практичних занять передбачає опрацювання питань теми практичного заняття. Ці питання могли як розглядати під час лекції, так і виноситися на самостійне опрацювання. Алгоритм підготовки.

- Визначте питання для підготовки (Ви маєте розглянути усі питання, зазначені у плані практичного заняття).

- Візьміть у бібліотеці університету (читальному залі, в електронній бібліотеці або на інтернет-ресурсах) джерела, зазначені у списку основної літератури до заняття.

При підборі літератури Ви можете користуватися бібліотечними каталогами (алфавітним, предметним або систематичним).

• Визначте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання практичного заняття. • Прочитайте ці розділи.

• Складіть план (простий або складний) відповіді на кожне питання.

• Визначте основні поняття, які Ви повинні засвоїти (користуючись переліком основних понять до кожної теми).

• Проаналізуйте, як опрацьований матеріал пов'язаний з іншими питаннями теми. • Для кращого засвоєння та запам'ятовування матеріалу складіть короткий конспект, схеми, таблиці або графіки по прочитаному матеріалу.

• Визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які Ви недостатньо зрозуміли.

З цими питаннями Ви можете звернутися на консультації до викладача.

• Перевірте, як Ви засвоїли опрацьоване питання. Ви можете це зробити, відповівши на контрольні питання до теми.

Конспектування (опрацювання) першоджерел передбачає поглиблений розгляд окремих питань теми. Для конспектування можуть пропонуватися статті з фахових журналів, розділи монографій або підручників.

Алгоритм підготовки.

• Прочитайте запропоноване першоджерело.

• Правильно оформіть бібліографію першоджерела (автор, назва, вихідні дані).

• Складіть план (простий або складний).

• Для кожного пункту плану виділіть основні положення проблеми, яка висвітлюється у першоджерелі.

• Представте прочитаний текст у вигляді тез або анотації, використовуючи, при потребі, схеми, таблиці, графіки тощо.

• Для самоперевірки перекажіть статтю, використовуючи власний конспект.

Примітка: якщо ви маєте труднощі у підготовці окремих теоретичних питань або виконанні практичних завдань, ви можете звернутися за консультацією до викладача.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий блок I. Предмет і методологія проєктивних методів психології		
1.	Тема 1. Поняття проєктивних методів психології.	7
2.	Тема 2. Історія розвитку проєктивних методик. Проаналізувати внесок психоаналізу у виникненні проєктивної психодіагностики. Ф.Гальтон та Г.Роршах як фундатори проєктивного напрямку. Сучасний стан проєктивної психодіагностики – конспект, опитування	5

Змістовий блок II. Типологія методів проєктивного вивчення особистості		
Змістовий модуль II. ОБ'ЄКТИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ ТА ПСИХОКОРЕКЦІЇ В АКТИВНІЙ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ		
3.	Тема 3. Класифікація проєктивних методик. Проаналізувати теоретичні джерела проєктивного методу. Класифікація проєктивних методик.	10
Змістовий блок III. Проєктивна психодіагностика особистості		
4.	Тема 4. Психодрама.	
5.	Тема 5 . Метод портретних виборів – адаптований тест Л. Сонді.	10
6.	Тема 6. Тематичний аперцептивний тест (ТАТ). Скласти мотиваційний профіль спонукальних тенденцій одного досліджуваного за методикою ТАТ Г. Мюррея	10
7.	Тема 7. Методика чорнильних плям Г. Роршаха	10
8.	Тема 8. Графічні методики в проєктивних методах діагностики.	10
9.	Тема 9. Особливості дитячого малюнку.	10
	Разом	72

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий блок I. Предмет і методологія проєктивних методів психології		
1.	Тема 1. Поняття проєктивних методів психології.	10
2.	Тема 2. Історія розвитку проєктивних методик.	10
Змістовий блок II. Типологія методів проєктивного вивчення особистості		
Змістовий модуль II. ОБ'ЄКТИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ ТА ПСИХОКОРЕКЦІЇ В АКТИВНІЙ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ		
3.	Тема 3. Класифікація проєктивних методик. Аналіз результатів дослідження.	14
Змістовий блок III. Проєктивна психодіагностика особистості		
4.	Аналіз результатів дослідження. Порівняння можливостей та	10

	обмежень проєктивної методики «Малюнок сім'ї» з проєктивною методикою «Дім.Дерево.Людина.»	
5.	Тема 5 . Метод портретних виборів – адаптований тест Л. Сонді.	10
6.	Тема 6. Тематичний аперцептивний тест (ТАТ).	15
7.	Тема 7. Методика чорнильних плям Г. Роршаха	10
8.	Тема 8. Графічні методики в проєктивних методах діагностики.	10
9.	Тема 9. Особливості дитячого малюнку.	15
	Разом	104

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання *не передбачено*

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Проєктивні методи в психології» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проєктно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

- 1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
  - словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
  - наочні (презентація, демонстрування);
  - практичні методи (практичні завдання – проведення психокорекційного процесу).
- 2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
  - метод проблемного викладу матеріалу;
  - моделювання реальних ситуацій діагностичного обстеження;
  - мозковий штурм;

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- усне рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. **Порядок та критерії виставлення балів**

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен;
- презентації результатів виконаних завдань;
- виступи на наукових заходах;

У вузівській системі – це чотирьохбальна система, в якій використовуються словесні відмітки: “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”, а також використовують літери А, В, С, D, Fx, F.

Під час оцінювання відповідей студентів викладач повинен керуватися такими критеріями:

- 1) повнота та змістовність відповіді;
- 2) вміння відібрати суттєвий матеріал для розкриття питання;
- 3) логічність та послідовність в розкритті питання;
- 4) точність в описі фактів, викладу теорій та формулюванні понять;
- 5) вміння навести приклади, які ілюструють матеріал (особливо цінуються самостійно підібрані приклади);
- 6) вміння робити висновки;
- 7) вміння стилістично та граматично вірно оформлювати відповідь;
- 8) уміння вкластися у відведений час;
- 9) вміння відповідати на додаткові запитання викладача.

Середньозважений бал за національною шкалою	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
1	2	3	4
4,75...5,0	A	„Відмінно” – 5 (зараховано)	<p>Теоретичний зміст курсу “АКТИВНЕ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ПІЗНАННЯ” засвоєний повністю, сформовані необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом, усі передбачені навчальною програмою завдання виконані, якість їх виконання близька до максимальної.</p> <p>Студент має системні, повні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях.</p> <p>Уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні положення теорії при вирішенні нестандартних завдань, робити правильні висновки, приймати рішення. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно добирати та користуватися джерелами інформації.</p>

1	2	3	4
4,25...4,74	В	„Добре” – 4 (зараховано)	<p>“АКТИВНЕ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ПІЗНАННЯ” засвоєний повністю, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані майже повністю, усі передбачені навчальною програмою завдання виконані, якісь більшості з них близька до максимальної.</p> <p>Студент добре опанував вивчений матеріал, застосовує знання у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, самостійно використовує традиційні докази із правильною аргументацією.</p> <p>Студент уміє дати ґрунтовну відповідь на поставлене запитання. Володіє понятійним апаратом. Допускає незначні неточності чи не грубі фактичні помилки.</p>
3,75...4,24	С	„Добре” – 4 (зараховано)	<p>Теоретичний зміст курсу “АКТИВНЕ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ПІЗНАННЯ” засвоєний майже повністю. Необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані недостатньо.</p> <p>Усі передбачені навчальною програмою завдання виконані, якісь жодного з них не оцінена мінімальним балом. Деякі завдання виконані з помилками, окремими незначними недоліками.</p> <p>Знання студента є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність.</p> <p>Відповіді на питання логічні, аргументовані, хоч і мають неточності. Вільно усуває помилки й відповідає на зауваження.</p> <p>Для вирішення нестандартних завдань уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні положення теорії із несуттєвими неточностями та робить</p>

			правильні висновки.
1	2	3	4
3,25...3,74	D	„Задовільно” – 3 (зараховано)	<p>Теоретичний зміст курсу “АКТИВНЕ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ПІЗНАННЯ” засвоєний частково. Необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані в основному. Більшість робіт, передбачених програмою, виконано, але деякі з них мають недоліки, фактичні та змістовні помилки. Студент у цілому правильно відтворює навчальний матеріал, знає основні теорії й факти, уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок,</p> <p>Уміє робити окремі висновки, частково контролює власні навчальні дії.</p>
3,0...3,24	E	„Задовільно” – 3 (зараховано)	<p>Теоретичний зміст курсу “АКТИВНЕ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ПІЗНАННЯ” засвоєний поверхово (посередньо), частково. Деякі практичні навички роботи не сформовані. Більшість робіт, передбачених програмою, виконано, але якість виконання деяких із них оцінена мінімальним балом. Студент виявляє поверхові знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь недостатньо осмислена.</p> <p>Уміє застосовувати знання для виконання завдань за зразком. Зазнає труднощів у використанні теоретичного матеріалу при вирішенні нестандартних завдань.</p> <p>Допускає суттєві помилки під час розробки практичних завдань.</p>
2,5...2,99	FX	„Незадовільно” – 2 (незараховано)	<p>Теоретичний зміст курсу “АКТИВНЕ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ПІЗНАННЯ” засвоєний лише фрагментарно. Необхідні практичні навички не сформовані.</p> <p>Більшість передбачених програмою навчальних завдань не виконано або якість їх виконання близька до мінімальної.</p> <p>За додаткової самостійної роботи над</p>

			матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання завдань.
2,0...2,49	F	„Незадовільно” – 2 (незараховано)	Теоретичний зміст курсу “АКТИВНЕ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ПІЗНАННЯ” не засвоєний. Необхідні практичні навички роботи не сформовані. Необхідні завдання не виконані або мають грубі помилки. Необхідна подальша значна робота (у тому числі й повторне вивчення курсу).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	
90-100	відмінно	
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	
1-34	незадовільно	

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Принципи та завдання проєктивних методів.
2. Ознаки проєктивних методів.
3. Переваги проєктивного методу.
4. Недоліки проєктивного методу.
5. Методики конструювання.
6. Методики структурування.
7. Методики адитивні.
8. Методики інтерпретації.
9. Методики експресивні.
10. Методики імпресивні.
11. Методики катарсису
12. Особливості застосування проєктивних методів.
13. Поняття проєкції.
14. Методика “Картина світу” деталі малюнку, основні графічні фактори – простір, лінія, колір; “Уявлення про себе”: карта мого “Я”, “Коли мені приємно”.
15. Тести: “Малюнок людини”, “Малюнок дерева”, “Дім – Дерево – Людина”.
16. Тест “Малюнок сім’ї”
17. Малювання пальцями.
18. Опис методики та схема дослідження методики чорнильних плям Г. Роршаха.
19. Тестовий матеріал, метод та визначення можливостей чуттєвості методики чорнильних плям Г. Роршаха
20. Фактори, що впливають на результати дослідження методики чорнильних плям Г. Роршаха
21. Основні положення теорії особистості Г. Мюррея.
22. ТАТ: процедура дослідження, схема аналізу та інтерпретації за Г. Мюрреєм.
23. Основні категорії аналізу розповідей ТАТ за Д. Рапапорту.
24. Підходи до інтерпретації ТАТ за схемами С. Томкінса, М. Арнольда.
25. ТАТ за Х. Хекхаузенем.
26. Особливості дитячого варіанту ТАТ за Л. Беллак.
27. Основні прийоми шифру відповідей: позначки локалізації відповіді, основні детермінанти відповідей методики чорнильних плям Г. Роршаха.
28. Інтерпретація основних категорій шифру методики чорнильних плям Г. Роршаха.
29. Основні положення психодрами.
30. Кольоровий тест Люшера.
31. Обґрунтування проєктивного методу принципами холистичної психології.
32. Вплив психоаналізу на обґрунтування проєктивного методу.
33. Проєктивний метод в контексті концепції особистісного смислу.
34. Значення досліджень “нового погляду” для обґрунтування проєктивного методу.

35. Основні положення теорії особистості Г. Мюррея.
36. ТАТ: процедура дослідження, схема аналізу та інтерпретації за Г. Мюрреєм.
37. Основні категорії аналізу розповідей ТАТ за Д. Рапапорту.
38. Підходи до інтерпретації ТАТ за схемами С. Томкінса, М. Арнольда.
39. ТАТ за Х. Хекхаузенем.
40. Особливості дитячого варіанту ТАТ за Л. Беллак.

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Галян І.М. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вузів. – К.: Академвидав, 2009. – 464 с.
2. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: «Ника-Центр» – 2009. – 399 с.
3. Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2009.
4. Петровська І. Р. Психодіагностика : Методичні матеріали до навчального курсу / І. Р. Петровська. – Львів : Малий видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка , 2016. – 76 с.
5. Петровська І. Р. Психометричні основи психодіагностики : метод. вказівки до навчального курсу «Психодіагностика» / І. Р. Петровська. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 24 с.
6. Петровська І.Р. Практикум з психодіагностики. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 52 с. Додаткова література: 8. Булах І.Є., Мруга М.Р. Створюємо якісний тест: Навчальний посібник. – К.: Майстер-клас. – 2006.
7. Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. 2-е видання / В.Ф. Моргун, І.Г. Тітов. – К.: Видавничий дім «Слово», 2012. 464 с.
8. Скребець В. О. Основи психодіагностики: Навчальний посібник для вузів. – К.: Слово, 2003.
9. Становлення сучасної парадигми психологічної діагностики когнітивного розвитку учнів : монографія / С.А. Гончаренко, Л.О. Кондратенко та ін. – Кіровоград : Імекс – ЛТД, 2012 – 208 с.
10. Шамлян К. Проективні методи дослідження особистості : підручник / К. Шамлян, М. Кліманська; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. - Львів, 2014. - 465 с.
11. Archer, R.P., M. Maruish, E.A. Imhof, & C. Piotrowski (1991). Psychological test usage with adolescent clients: 1990 survey findings. *Professional Psychology: Research and Practice*, 22, 247-252.
12. Blatt, S.J. (2006). Where have we been and where are we going? Reflections on 50 years of personality assessment. *Journal of Personality Assessment*, 50, 343-346.
13. Piotrowski, C., J.W. Keller, & T. Ogawa (1993). Projective techniques: An international perspective. *Psychological Reports*, 72, 179-182.
14. Sadykova, A., Kimb, A., & Musac K. (2012). Psychodiagnostics in student's understanding. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 69, 394-398.

5.3. Інформаційні ресурси

<http://surl.li/ksafx>

<http://surl.li/ksaf>

http://similarminds.com/personality_tests.html

<http://www.ipsyhexpts.com/>

<http://www.socialpsychology.org/expts.htm>

<http://psylib.org.ua/books/index.htm>

<http://www.psybase.pu.ru/index.php>

<http://www.psych.uni.edu/psyhexps/>

<http://www.statmethods.net/index.html>

<http://www.depts.ttu.edu/hs/research/reifman/qic.htm>

<http://www.ocf.berkeley.edu/~johnlab/bfi.htm>

<http://www.psychologie.uzh.ch/sowi/Ulf/Lab/WebExpPsyLab.html>

<http://psyfactor.org/lib/dyuk1.htm>

<http://psylist.net/praktikum/00096.htm>

(перелік інформаційних ресурсів)

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).